

ASK

Allmämläkarens självvärdering i kollegial dialog.

En frivillig recertifiering.

Kompetensvärdering som grund för personlig och professionell utveckling.

Varför gör du ASK?

Du har behov av att stanna upp och se på igår, idag och i morgon i din professionella utveckling.

När gör du ASK?

Du kan göra ASK är som helst under ditt yrkesliv som allmämläkare.

Kanske upprepar du ASK vart femte eller sjunde år.

Livslångt lärande

Enligt Per Fugelli, professor i Bergen

"Ingen av oss kan brinna med en evig låga i mottagningsarbetet.

Efter hand fålnar vår eld, med åren blir Du en svag glöd, vissa tider höljs vi av en grå rök...

.. men om Du börjar granska :

Dina utredningsprocedurer,

Dina behandlingsprinciper,

Dina behandlingsindikationer,

Ditt preparatval och dina kontrollrutiner,

och mäter Din verksamhet mot teoretiska ideal,

och jämför dina vanor och ovanor med andras -

se, då flappar elden upp och gör det vardagliga fårgrikt och det vanliga spännande."

Att själv inventera, analysera, och utveckla den egna kunskapen är roligt, stimulerande och givande på många sätt. Om lusten avtar, utvecklingen ”gått i stå”, om de ständiga frågorna om ”vadan och varthän” gör sig påminda, är det hög tid att tillsammans med kollega eller kollegor i t.ex. FQ-grupp analysera den egna kompetensen. Ett bra sätt att göra det är samarbete med en ASK-mentor, en person som själv genomgått ASK-processen

Vad en ASK kan innehålla:

- Dagbok
- Curriculum Vitae - Kompetenssammanställning
  - 10-händelser i min allmänmedicin
    - Pladask
  - Konsultation - medsittning och video.
    - Audit.
  - Skriftligt arbete.
  - Skriftligt prov.
  - Hur hantera informationsflödet?
- ASK för framtiden. Fortbildningsplanering.

Allt sker i dialog med en ASK-kollega eller ASK-mentor – reflektera tillsammans!

Dagbok

- Skriv en arbetsdagbok under några dagar, och reflektera över vardagspraktiken.
Patienterna är våra främsta lärare!

Curriculum Vitae - Kompetenssammanställning

- Gör en sammanställning över vad du sysslat med under livet.

Det kan ge upphov till fruktbar reflektion över vem du är och varför du gör det du gör?

Ett sätt är att samla tjänsteintyg, kursintyg och utbildningsbevis till ett tungt dokument.

Vad innehåller detta dokument? Vad innehåller det inte?

Det kan också göras ur minnet som en mer eller mindre detaljerad lista över vad du har gjort i ditt yrkesliv.

Tio viktiga händelser

- Beskriv tio viktiga händelser som format din allmänmedicinska yrkesidentitet.

- en period då du jobbade på en mottagning och lärde dig mycket,

- en kurs eller ett möte (kanske SFAMs höstmöte !) där du blev inspirerad och lärde dig mycket,

- en kurs där du inte lärde dig något alls, och detta faktum öppnade dina ögon för var kunskap egentligen kan hämtas,

- en person du träffat eller jobbat med, som lärde dig mycket om vad som är bra eller inte bra,

- en debatt du deltog i och vann anklang för dina uppfattningar eller stötte på motstånd,

- en yngre kollega som du handlett och som visat dig på något viktigt,

osv.

Konsultationen

- Låt en kollega sitta med under en arbetsdag på din mottagning.
  - Videofilma din vardag - se och reflektera!

Patientmötet är det centrala för allmänläkaren - konsultationen är ett mänskligt möte. Vad sker bakom den stängda dörren? Vad ser du hos dig själv när du reflekterar tillsammans med kollegan som tagit del av din arbetsvardag?

Pladask

(”Praxis-Lärande Allmänläkare Diskuterar Allmänmedicinska Strategier i Konkreta fall”)

- Reflektera med utgångspunkt från journalanteckningar.

Låt en kollega ge återföring på ditt sätt att arbeta utifrån dina journaltexter

Audit

- Studera vad du faktiskt gör i din praktik genom att bokföra det systematiskt.
”Gräv där du står!”

Använd till exempel SFAMs kvalitetsråds Mål och Mått eller andra färdiga mallar, eller gör en mall själv för något problem eller någon patientgrupp du är nyfiken på.

Vem vet vad allmänläkaren gör? Gör jag det jag tror?

Teori och praktik, stämmer det? Hur gör andra allmänläkare?

Skriftligt arbete

- Formulera dina allmänmedicinska tankar i formell eller skönlitterär form

Skriv en uppsats, en debattartikel, en patientbroschyr, en novell, en dikt, en saga...

Skriftligt prov

- Testa dina teoretiska kunskaper och reflektera över allmänmedicinska frågeställningar!

Det finns tidskrifter som har kunskapstest utgående från artiklar i tidskriften.

BMJ Learning finns på nätet – där finns ofta inbyggda kunskapstest.

Skriftliga provet i specialistexamen kan du använda – det har flera av ASK-piloterna gjort. Bara du själv bedömer vad som är ”godkänt” – men dialogen med en kollega ger perspektiv

Hur hantera informationsflödet?

- Reflektera tillsammans med en kollega över dina strategier för att hantera informationssamhällets överflöd!
- Värdera det du läser! Är källan tillförlitlig, är rekommendationerna kliniskt relevanta?
Att läsa eller inte läsa, det är frågan!”Säg mej vad du läser, och jag ska säga vem du är !”
Detta är ett samtal där tankar och idéer dokumenteras, för att sen kunna användas som påminnelse och jämförelse när Du om några år gör samma sak igen...

ASK - för framtiden

En analys över vadan och varthän !

Vad har jag uppnått, vad vill jag utveckla under nästa fas av mitt liv?

Använd dina erfarenheter från ASK-momenten
som underlag för att planera din kompetensutveckling
under de kommande 5-7 åren.

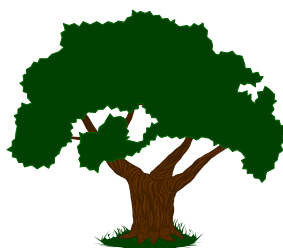
SFAM:s ASK-mentorer:

Ulf Måwe
Karin Lindhagen
Mogens Hey
Inge Carlsson
Åsa Colliander
Sofia Tracz
Erland Svensson

Robert Svartholm
Charlotte Holst
Anders Lundqvist
Gunnar Axelsson
Dimitri Zylberstein
Gunilla Byström

ASK är SFAM:s kompetensvärderingsprojekt, med syfte att utprova lustfyllda verktyg för kompetensvärdering inför en framtida recertifiering.

Kontakta ovanstående mentorer, eller nätverkssamordnare Robert Svartholm
polarull.svartholm@telia.com

Denna information är framställd för SFAMs höstmöte 2005